

Indexy cien vybraných trhových služieb

1 Kontakt	
1.1 Organizácia	Štatistický úrad Slovenskej republiky
1.2 Adresa	Lamačská cesta 3/C, 840 05 Bratislava
1.3 Kontaktná osoba	Jarmila Sabová
1.4 Odbor	Odbor cenových štatistik
1.5 Telefón	+421 2 50236 341; +421 2 50236 339
1.6 E-mail	info@statistics.sk
2 Aktualizácia metaúdajov	
2.1 Dátum poslednej zmeny	05.05.2022
3 Popis štatistiky	
3.1 Popis údajov	
<p>Zisťované údaje sú ceny vybraných služieb medzi podnikateľskými subjektmi v tuzemsku. Vykazujú sa ceny z finančne významného obchodného prípadu realizovaného v aktuálnom štvrtroku, prednostne zo stredného mesiaca sledovaného štvrtroka. Ceny sú vyjadrené v EUR alebo sadzby v %. Ceny sú zisťované bez dane z pridanej hodnoty (DPH) a so všetkými príplatkami alebo zľavami.</p>	
3.2 Klasifikačný systém	
Štatistická klasifikácia ekonomických činností SK NACE Rev. 2 Štatistická klasifikácia produktov podľa činností CPA 2015	
3.3 Pokrytie štatistických oblastí a okruhov	
Značka výkazu	Kód CPA
Ceny Dop / A 9-04	49.20
Ceny Dop / B 9-04	49.41, 53.20.11
Ceny Dop / C 9-04	50.40
Ceny Dop / D 9-04	51.21
Ceny Dop / E 9-04	49.50.11, 49.50.12
Ceny Dop / F 9-04	52.10, 52.24
Činnosti poskytovateľov univerzálnej poštovej služby	53.1
Ceny IaK / A 5-04	61.10, 61.20, 61.20.30, 61.90
Ceny IaK / B 5-04	58.1, 59.13, 59.14, 60.10, 60.20
Ceny IaK / C 5-04	62, 62.01.2, 63

Ceny FPS / Pen 6-04	64.19
Ceny FPS / Pin 6-04	64.9
Ceny FPS / Poi 6-04	65.12
Ceny VTS / A 1-04	68.20, 68.31, 68.32
Ceny VTS / B 1-04	77.11, 77.12, 77.32
Ceny VTS / Db 1-04	69.10
Ceny VTS / Dc 1-04	69.20
Ceny VTS / Dd 1-04	70.2
Ceny VTS / De 1-04	71.1, 71.12.34
Ceny VTS / Df 1-04	71.20.11
Ceny VTS / Dg 1-04	71.20.12
Ceny VTS / Dh 1-04	71.20.13
Ceny VTS / Dch 1-04	71.20.14
Ceny VTS / Di 1-04	73.12
Ceny VTS / Dj 1-04	73.20
Ceny VTS / Dk 1-04	74.30.11
Ceny VTS / Dl 1-04	78.10
Ceny VTS / Dm 1-04	80.10.12
Ceny VTS / Dn 1-04	81.2
Ceny VTS / Do 1-04	82.30.12
Ceny VTS / Dr 1-04	79.12

3.4 Štatistické pojmy a definície

V jednotlivých formulároch sa zisťujú štvrťročné (produkčné) ceny vybraných trhových služieb bez DPH. Používajú sa na výpočet cenových indexov. Raz ročne v 1.Q sa zisťuje ročná tržba (bez DPH) za každú vybranú službu za predchádzajúci rok v spravodajskej jednotke a ročná tržba (bez DPH) pre daný kód CPA za všetky služby za predchádzajúci rok v spravodajskej jednotke na zostavovanie nových váh.

3.5 Štatistická jednotka

Spravodajskou jednotku je podnik.

3.6 Cieľová populácia

Cieľovou štatistickou populáciou sú všetky domáce podniky, ktoré poskytujú klientom vybrané služby. Podniky sú vybrané na základe CPA kódov poskytovaných služieb, bez ohľadu či poskytovanie služieb je hlavnou alebo vedľajšou činnosťou podniku.

Hlavným zdrojom pre výber spravodajských jednotiek je register organizácií.

Register organizácií sa každodenne aktualizuje z obchodného registra, živnostenského registra, profesionálnych komôr a ministerstiev.

Každoročne sa údaje aktualizujú z daňového registra, zo zoznamu sociálnej poisťovne a zo štatistických zisťovaní.

3.7 Geografické pokrytie

Na zisťovaní sa podieľajú podniky zo všetkých regiónov Slovenskej republiky. Spravodajské jednotky sú rezidentmi na území Slovenskej republiky a poskytujú údaje o svojich činnostiach v

tuzemsku a činnostiach v zahraničí, ak vykonávané činnosti podliehajú dani a iným povinnostiam vo vzťahu k slovenskej legislatíve.

3.8 Časové pokrytie

Časové rady pre indexy cien vybraných trhových služieb sú k dispozícii od roku 2013 v štvrtročnej periodicite.

3.9 Bázické obdobie

Od začiatku roka 2018 je bázickým obdobím priemer roka 2015 = 100.

4 Merná jednotka

Ceny sa uvádzajú v eurách, príp. sadzby sa uvádzajú v % alebo ‰.

5 Referenčné obdobie

Referenčné obdobie je štvrťrok.

6 Inštitucionálny mandát

6.1 Právne akty a iné dohody

Právo na zber údajov (získavanie informácií) vo všeobecnosti upravuje Zákon č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov a doplnený ďalšími predpismi.

Povinnosť poskytovať údaje je uvedená vo Vyhláške ŠÚ SR č. 250/2017 Z.z. a jeho ustanoveniach (Program štátnych štatistických zisťovaní na roky 2018 až 2020).

6.2 Spoločné využívanie údajov

Požadované údaje (indexy) sa posielajú do Eurostatu vo formáte SDMX od roku 2017.

7 Štatistická dôvernosť

7.1 Politika štatistickej dôvernosti

Dôvernosť štatistických údajov je stanovená v zákone č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike, v znení neskorších predpisov, § 30.

Pokyny a usmernenia sú uvedené vo vnútornej smernici SME-1/2015 - Smernica o ochrane dôverných štatistických údajov doplnená metodickým pokynom MET-4/2019. Smernica obsahuje všeobecné zásady súvisiace s dôvernosťou, pričom metodické usmernenie je zamerané na konkrétne metódy a hodnoty parametrov, ktoré sa používajú vo fáze spracovania dôverných údajov v štatistických zisťovaniach.

7.2 Zaobchádzanie s údajmi

Indexy cien vybraných trhových služieb (SPPI) sa zverejňujú od 1.Q.2017. V SPPI sa uplatňuje pravidlo dôvernosti: cenové indexy vypočítané z menej ako troch údajov jednotlivých podnikov sú dôverné.

8 Politika zverejňovania

8.1 Kalendár prvého zverejnenia

Kalendár prvého zverejnenia poskytuje presné dátumy zverejnenia pre nasledujúce štyri mesiace vopred. Kalendár sa aktualizuje mesačne. Zahŕňa hlavné hospodárske a sociálne ukazovatele stanovené v súčasnosti v rámci nariadení EÚ a osobitného štandardu MMF, ktoré definujú aj štandardy včasnosti. Kalendár prvého zverejnenia je v súlade s termínmi odosielania údajov do Eurostatu.

8.2 Prístup ku kalendáru prvého zverejnenia

Kalendár prvého zverejnenia je verejne prístupný na internetovej stránke ŠÚ SR.

[Kalendár prvého zverejnenia](#)

Údaje sú súčasne prístupné všetkým zainteresovaným stranám vydaním "Informatívnych správ", ktoré sú uverejnené na internetovej stránke Štatistického úradu SR:

[Informatívne správy](#)

8.3 Prístup používateľov k štatistickým informáciám

[Politika šírenia štatistických informácií](#)

[Princípy zverejňovania a poskytovania štatistických informácií](#)

9 Periodicita zverejňovania

Indexy cien vybraných trhových služieb (SPPI) sú publikované štvrťročne od 1.Q.2017.

10 Dostupnosť a zrozumiteľnosť

10.1 Tlačové správy

Štvrťročne vydávané „Informatívne správy“ podľa Kalendára prvého zverejnenia.

SPPI sú uverejnené v on-line databáze DATACUBE

10.2 Publikácie

SPPI nie sú vydávané vo forme publikácie.

10.3 On-line databázy

SPPI sú uverejnené v on-line databáze [DATACUBE](#)

10.4 Prístup k mikroúdajom

Štatistické údaje nie sú dostupné vo forme mikroúdajov.

10.5 Iné

Údaje sa zasielajú v štvrťročnej periodicite do Eurostatu.

10.6 Dokumentácia o metodike

K zisťovaniam o cenách vybraných trhových služieb sú dostupné vzory štatistických formulárov a charakteristiky zisťovaní. K dispozícii je aj stručný opis metodiky výpočtu cenových indexov.

[Vzory štatistických formulárov](#)

[Spotrebiteľské ceny a ceny produkčných štatistík](#)

10.7 Dokumentácia o kvalite

Interná dokumentácia ŠÚ SR k zabezpečeniu kvality štatistických výstupov:

- Metodický pokyn pre aplikovanie matematicko-štatistických metód pre štatistické zisťovanie MET-3/2012

- Metodický pokyn - Indikátory kvality štatistických výstupov a štatistických procesov MET-2/2012

Každoročne sa pripravujú v prostredí elektronického nástroja ESS Metadata Handler správy o kvalite pre indexy cien vybraných trhových služieb v súlade s ESS Handbook for Quality Reports (EQHQR) na základe požiadaviek Eurostatu.

11 Riadenie kvality

11.1 Zabezpečovanie kvality

[Politika kvality](#)

ŠÚ SR má zavedený systém manažérstva kvality. Príručka kvality o bsahuje opis systému manažérstva kvality a naplnenie požiadaviek normy ISO 9001:2015. Uplatnenie príručky v praxi zabezpečuje, že všetky činnosti, ktoré majú vplyv na kvalitu vytváraných produktov sú plánované, riadené, preskúmané, vyhodnocované a spĺňajú požiadavky akceptované v objednávke. Príručka kvality je k dispozícii na adrese:

[Príručka kvality](#)

Základom celého systému manažérstva kvality je Kódex postupov pre európsku štatistiku:

[Kódex postupov pre európsku štatistiku](#)

11.2 Hodnotenie kvality

Kvalita štatistiky cien VTS je veľmi dobrá. Pokrytie zisťovania cien VTS, referenčné obdobie, zber údajov, kontrola a spracovanie údajov sa riadia metodikou Eurostatu.

Proces zberu údajov sa zabezpečuje v rámci integrovaného štatistického informačného systému, v ktorom sú zabudované kontroly pre zber údajov. K hodnoteniu kvality sú v systéme k dispozícii štatistiky o návratnosti vyplnených dotazníkov, počte chybných dotazníkov atď.

12 Relevantnosť

12.1 Potreby používateľov

Konzultácie s užívateľmi vyžaduje zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike, v znení neskorších predpisov, ktorý kladie dôraz na spoluprácu s inými organizáciami (ministerstvami a inými štátnymi organizáciami) pri príprave Programu štátnych štatistických zisťovaní.

Kľúčoví užívatelia jednotlivých štatistických produktov sú uvedení v marketingovom pláne: medzinárodné organizácie - Eurostat, OECD, OSN, ECB; národné organizácie - vládne inštitúcie, centrálna banka, výskumní pracovníci a študenti, interní užívatelia.

12.2 Spokojnosť používateľov

Štatistický úrad SR uskutočňuje od roku 2009 v dvojročných intervaloch prieskumy spokojnosti zákazníkov so svojimi produktmi a službami. Cieľom prieskumov je získať informácie o záujme a názore používateľov na poskytovanie a kvalitu štatistických produktov a služieb. Získané informácie sú cenným zdrojom pre smerovanie ďalších aktivít ŠÚ SR. Výsledok prieskumu spokojnosti v roku 2017 je uvedená na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese:

[Spokojnosť používateľov](#)

12.3 Úplnosť štatistických informácií

Rozsah SPPI z hľadiska klasifikačných kódov, ktorý vyžaduje Eurostat, je splnený na 100%.

13 Presnosť a spoľahlivosť

13.1 Celková presnosť

Celková presnosť štatistiky cien VTS je veľmi dobrá. ŠÚ SR vynakladá veľké úsilie, aby zabránil výskytu chýb v údajoch a vykonáva dôsledné overovanie údajov na zistenie chýb.

13.2 Výberové chyby

Cieľovou štatistickou populáciou sú všetky domáce podniky, ktoré poskytujú klientom vybrané služby. Podniky sú vybrané na základe CPA kódov poskytovaných služieb, bez ohľadu na to, či poskytovanie predmetných služieb je hlavnou alebo vedľajšou činnosťou podniku. Do výberu patria podniky s relatívne dôležitým podielom na obrate z jednotlivých odvetví poskytovaných služieb. Údaje o 5930 cenách poskytuje približne 1001 podnikov (1Q 2020).

13.3 Nevýberové chyby

K predchádzaniu nevýberovým chybám, t. zn. chybám v procese zberu a spracovania ŠÚ SR má v integrovanom štatistickom informačnom systéme (IŠIS) zabudované logické a dátové kontroly na úrovni mikroúdajov aj na úrovni agregovaných údajov, ktoré sa vykonávajú počas zberu a spracovania údajov.

Samotný elektronický dotazník poskytuje mnohé aritmetické a logické kontroly medzi premennými, ktoré rozlišujeme na závažné a informatívne. V prípade výskytu závažných chýb vo formulári tento nie je akceptovaný a na základe konzultácie so spravodajskou jednotkou sa opraví tak, aby bol správny a vstúpil do spracovania. Pomocou týchto nástrojov sa snažíme minimalizovať chyby už v samotnom zbere a následne počas spracovania údajov.

Neodpovede sa riešia imputáciou údajov zo zisťovania predchádzajúceho štvrťroka, najviac však po dobu troch štvrťrokov.

14 Včasnosť a dochvíľnosť

14.1 Včasnosť

Údaje sa zverejňujú približne T + 60 dní po referenčnom štvrťroku.

14.2 Dochvíľnosť

Všetky lehoty boli dodržané.

15 Porovnatel'nosť a koherentnosť

15.1 Geografická porovnatel'nosť

Rovnaké štatistické postupy sa uplatňujú pre celé územie Slovenskej republiky.

15.2 Porovnatel'nosť v čase

Časové rady pre SPPI sú k dispozícii od roku 2013 v štvrťročnej periodicite.

15.3 Prierezová koherentnosť

Vykonáva sa nasledujúca analýza porovnávania údajov:

- 1) Porovnanie výsledkov mesačného zisťovania so štvrťročnými zisťovanými údajmi na účely národných účtov (na výpočet štvrťročného HDP);
- 2) Porovnanie so štruktúrnymi podnikovými štatistickými údajmi;
- 3) Organizuje sa pravidelné stretnutie expertov STS s expertmi národných účtov;
- 4) Trendy údajov STS sú porovnávané s konjunkturálnymi prieskumami.

Analýza ukazuje veľmi dobrú úroveň súladu v prípade vyčerpávaných častí populácie. Niektoré rozdiely sa objavujú pri porovnávaní údajov z mesačných, štvrťročných a ročných vzoriek, ktoré sú predmetom ďalšej podrobnej analýzy údajov.

15.4 Vnútoraná koherentnosť

V prípade SPPI neexistujú žiadne problémy s vnútornou konzistenciou. Momentálne sa reťazenie nepoužíva.

16 Náklady a záťaž respondentov

V septembri 2020 sa vykonalo meranie nákladového zaťaženia v súvislosti s požiadavkami nariadenia STS.

V prípade SPPI sú k dispozícii nasledujúce výsledky:

Náklady (NSÚ) v hodinách za rok 2019: 3 685.

Záťaž (respondenti) ročne: 1 001.

17 Revízia údajov

17.1 Politika revízií

Revízie sú v súlade s normami, časovo overené a transparentné. Sú popísané v rozhodnutí ROZ-3/2018 Revízna politika ŠÚ SR.

Rovnaká revízna politika sa uplatňuje pre údaje STS zverejnené na národnej úrovni a zasielané do Eurostatu.

Revízna politika a kalendár revízií ŠÚ SR, ako aj všetky potrebné vysvetlenia sú prístupné prostredníctvom portálu ŠÚ SR.

[Revízna politika ŠÚ SR](#)

17.2 Revízia údajov v praxi

Indexy cien VTS sú konečné a nepodliehajú revízií.

18 Štatistické spracovanie

18.1 Zdrojové údaje

Indexy cien vybraných trhových služieb sa počítajú na základe cien vykazovaných v štatistických zisťovaniach Ceny VTS 1 – 04, Ceny FPS 6 - 04, Ceny Dop 9 - 04, Ceny IaK 5 - 04. Uvedené výkazy vyplňujú vybrané podniky zaoberajúce sa poskytovaním služieb za vybraných reprezentantov.

18.2 Periodicita zberu údajov

Štvrťročný zber údajov.

18.3 Zber údajov

Zber údajov organizuje špecializované krajské pracovisko ŠÚ SR v Trenčíne. Elektronický zber štvrťročných údajov je povinný od 1. januára 2016 v súlade s povinnosťou ustanovenou zákonom č. 326/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov. Údaje by mali byť predložené v 25. deň posledného mesiaca sledovaného štvrťroka.

18.4 Validácia údajov

Validácia údajov je zabudovaná v integrovanom štatistickom informačnom systéme ŠÚ SR. Pri zbere údajov sa rozlišujú nasledovné kontroly:

- 1- formálne kontroly realizované automaticky v procese zberu údajov;
- 2- neformálne kontroly, ktorých účelom je kontrola komplexnosti a vzťahov medzi premennými.

Z pohľadu závažnosti chýb sa rozlišujú:

I - infomatívne chyby – poskytujú dodatočné informácie, ktoré sú potrebné pre proces kontroly a korekcie údajov. Poskytujú informáciu o prípadných prekročeníach stanovených hraníc, o čiastkovej neodpovedi atď.

Z - závažné chyby – poukazujúce na konkrétne chyby, ktoré musia byť opravené alebo odôvodnené spravodajskou jednotkou. Tieto chyby sú pracovníkmi ŠÚ SR vykonzultované so spravodajskou jednotkou a opravené.

18.5 Spôsob spracovania údajov

Indexy cien vybraných trhových služieb sa počítajú na základe cien vykazovaných v štatistických zisťovaniach Ceny VTS 1 – 04, Ceny FPS 6 - 04, Ceny Dop 9 - 04, Ceny IaK 5 - 04.

Zisťujú sa realizačné ceny služieb dodávaných do tuzemska na tzv. primárnom trhu medzi poskytovateľom služby a prvým odberateľom. Vykázaná cena je jednoduchým aritmetickým priemerom cien vo všetkých dôležitých obchodných prípadoch, ktoré sa vyskytli okolo stredu mesiaca. Cena je sledovaná bez dane z pridanej hodnoty.

Neodpovedanie sa rieši imputáciou údajov zo zisťovania v predchádzajúcom štvrťroku, najviac však za obdobie troch štvrťrokov.

V roku 2018 bola vykonaná aktualizácia SPPI. Upravený bol systém váženia, výber vzoriek reprezentantov cien a spravodajských jednotiek (respondentov).

Nové bázické obdobie (základný rok) je rok 2015 (pred tým rok 2010).

18.6 Úprava údajov

SPPI nie sú sezónne očisťované.

19 Poznámka